

Dáiddafoandda njuolggadusat

Dáiddafoandda vuodđuduvvui 2007s šiehtadallamiid bokte gaskal Sámi Dáiddárráđi ja Sámedikki. Ruđat šiehtaduvvojit jahkásaččat. Njuolggadusat dohkkehuvvon Sámi Dáiddárráđi 2018, 2019, 2020, 2021 ja 2023 jahkečoahkkimiin.

1. Dáiddafoandda

Foandda namma lea Dáiddafoandda (DF).

2. Ulbmil

Dáiddafoandda ruhta galgá sámi dáiddáriidda addit vejolašvuoda ovdánahttit dáiddalaš doaimmaset.

3. Ovttasbargoprošeavttat

- Foandda ruđaid sáhtá juolludit prošeavttaide main leat uhcimusat guokte Sámi Dáiddárráđi dáiddárserviin mielde.
- Foandda ruhta galgá geavahuvvot dáiddagaskasaš ovttasbargoprošeavttaide main leat uhcimus guokte dáiddársuorggi, dahje ovttasbargoprošeavttaide sámi dáiddáriid gaskka (guhte lea miellahtut dáiddárserviin čatnon Sámi Dáiddárráđđái), ja sámi dáiddáriid ja eará eamiálmot dáiddáriid gaskka. Juolluduvvon ruhta galgá juohkásit nu dássálaga go vejolaš prošeavtta oassálasti dáiddáriid gaskka.
- Sáhtá ohcat doarjaga 200 000 ruvnnu rádjái.
- Ohcci ovttas (1) lea ovddasvástádus prošeavttas ja dan čađaheapmái, ja ovddasvástádusa ekonomijai ja raporteremii.
- Ruhta juolluduvvo dušše prošeavttaide mat álggahuvvojit ohcanjagi, iige prošeavttaide mat leat jo álggahuvvon dahje heaittihuvvon.
- Ohccit eai sáhte vuordit oažžut prošeavtta ollásit ruhtaduvvot Dáiddafoandda ruđain. Bušehtas ferte leat iežasoassi, ja eará ruhtagáldut fertejit leat almmuhuvvon.
- Ohccit eai sáhte vuordit mángii oažžut doarjaga seamma prošeaktii.
- Dáiddafoandda ruđa ii sáhte geavahit dáid ruhtadit:
  - girjealmmuhemiide ja girječálliid bálkkáide girjealmmuhemiid oktavuodas
  - skearruid buvttadeapmái
  - eaŋkilolbmuid ohcamušaide
  - Investeremiidda
- Ohcanáigemearri lea ođđajagimánu 10.b. juohke jagi

3.1 Eavttut juolludemiin ovttasbargoprošeavttaid ektui

Váldonjuolggadussan galgá Dáiddafoandda juolludemiin deattuhit

- dáiddalaš sisdoalu
- uhcimusat guokte dáiddasuorggi leat ovddastuvvon
- ovttasbarggu eará eamiálmotdáiddáriiguin
- ávkki sámi servodahkii

3.2 Go lea juolluduvvon ruhta ovttasbargoprošeavttaide

- Áigemearri čađahit prošeavtta lea 2 jagi.
- Go prošeakta álggahuvvo, de galgá Dáiddafoandda bivdima bokte máksit beali doarjagis. Loahpa máksit go leat ožžon dárkkistuvvon rehketoalu, dahje man guovttis leaba vuolláičállán.

4. AD HOC ruđat

- lea meroštuvvon dáiddáriid fágalaš ovdáneapmái
- ruhta galgá adnot oanehisáigge prošeavttaide maidda dáiddár ii leat sáhtán ohcat eará ruđa
- galggašii veahkehit dáiddáriid guđet fáhkka ožžot fálaldaga searvat

- festiválaide, konsearttaide, čájáhusaide, kurssaide jna.
- sáhttet ohcat ovttaskas dáiddárat geat leat miellahtut dáiddárserviin Sámi Dáiddárrádis
- sáhtá ohcat doarjaga 25 000 ruvnu rádjái
- ohcanáigemearit leat 10.b. ođđajagimánus, cuoŋománus, geassemánus ja čakčamánus

li juolluduvvo ruhta

- prošeavttaide mat leat loahpahuvvon ovdal ohcanáiggi loahpa
- stuorát, guhká plánejuvvon prošeavttaide dahje osiide mat gullet stuorát prošeavttain
- ovdaprošektii
- eará doaimmaheddjiid bálkkáide
- oastit rusttegiid

4.1 Váldonjuolggadussan galgá Dáiddafoandda juolludemiin deattuhit

- dáiddalaš sisdoalu
- ávkki dáiddárii

4.2 Go lea juolluduvvon ruhta AD HOCii

- Áigemearri čađahit prošeavtta lea 4 mánu.
- Máksit ruđa go leat ožžon raportta ja duođaštuvvon goluid ohcama mielde du vuolláičállagiin.

5. Oktosaš dieđut ovttasbargoprošeavtta ja AD HOC ektui

- Almmuhus sáddejuvvo e-poasta bokte dáiddárserviid miellahtuide.
- Ohcan galgá devdot dihto ohcanskovvái ja visot čuoggát galget leat dievaslaččat devdojuvvon.
- Doarjja galgá merkejuvvot dan dihto prošektii ja ii sáhte geavahit masage earái
- Dáiddafoanda galgá álohii namahuvvot prošeavtta ruhtadangáldun, omd. plakáhtain, prográmmas, buvttadusain ja neahttsiidduin gos prošeakta ovddastuvvo jna.
- Ohccit geat devdet gáibádusa leat Sámedikki jienastuslogus riikkain gos sii áset sáhttet ohcat.
- Sáhtá ohcat persovnnanummarin dahje ovttaoibmofitnodagain.

6. Dáiddafoandda hálddašepmi

Foandda ruđaid hálddašit mearrádusaid mielde maid Sámi Dáiddárráđđi lea dohkkehan. DF rehketoallu lea oassin dego prošeaktarehketdoallu SDRa dábálaš rehketoalus. Áššemeannudeaddji čállá jahkediđáhusa mii sáddejuvvo Sámi Dáiddárráđi stivrii.

Jahkediđáhus galgá čuovvut raporttaid maid Sámi Dáiddárráđđi sádde Sámediggái, daid áigemeariid mielde mat leat mearriduvvon Ovttasbargošiehtadusa.

7. Dáiddafoandda lahtuid organiseren

- Lávdegottis leat golbma lahtu ja golbma sadjásaš lahtu.
- Lávdegotti lahtut ja sadjásaš lahtut välljejuvvojit SDR miellahttoserviin. Hásttuhit namadit unnimus ovttá sámigielat oibmo mas lea sámi kulturgelbbolašvuolta.
- Lávdegoddi välljejuvvo guovtti jahkái. Lávdegoddi lonohallá nu ahte go guokte jagi leat vássán, de välljejuvvojit lahtut dain serviin main ii leamaš árrasdoaimma manjimus guokte jagi. Árras ja persovnnalaš sadjásaš välljejuvvo seamma searvvis.
- Foandalahut ja sadjásaš lahtut eai sáhte ieža ohcat doarjaga foanddas dan áigodagas masa leat välljejuvvon.
- Dáiddafoanddas lea mearridanváldi go golbma lahtu dahje guokte lahtu ja sadjásaš lahttu leat das.

8. **Dáiddafoandda čoahkkimat**

SDR čállingoddi ráhkkanahttá áššiid mat galget meannuduvvot Dáiddafoandda čoahkkimiin ja čađaha Dáiddafoandda mearrádusaid.

Bargu galgá čađahuvvot hálddašanlága áššemeannudanmearrádusaid mielde, masa gullet bealálašvuohta, jávohisbággu ja oaivvadangeatnegasvuohta.

Beavdegirjjis galgá oidnot:

- a) goas ja gos čoahkkimat leat lágiduvvon
- b) geat čoahkkimiin ledje mielde
- c) bealálašvuođa
- d) makkár mearrádusat lea giedahallojuvvon
- e) mii meannudeami boadus lea
- f) mii muđuid lea giedahallon

SDR áššemeannudeaddji čállá beavdegirjjid čoahkkimiin.

Mearriduvvon vuođuštus addojuvvo ohcciide geaidda eai juolluduvvo stipeanddat.

9. **Ovttasbargoprošeavtta ja AD HOC raportereren**

- Ferte raporteret mearriduvvon skovvái.
- Galgá čállit raportta mas čilge prošeavtta ja mas árvoštallá bohtosiid prošeavtta ulbmiliid ektui, gč. ohcamuša. Golut galget čuovvut gollomerošteami spesifiserema nu ahte čielgasit oaidná masa doarjja lea geavahuvvon.
- Sámi Dáiddárráđi čállingoddi dárkkista raporttaid dábálaš govtolašvuođain ja árvoštallá leatgo stipeandarudat geavahuvvon juolludusa eavttuid mielde. Čállingotti árvoštallan čađahuvvo dan vuođul maid stipeandaohcci ieš lea almmuhan.
- Dáiddafoanda ja Riikarevišuvdna sáhttet dárkkistit leago Dáiddafoandda juolludeapmi geavahuvvon eavttuid mielde, geahča Stuoradikki juolludannjuolggadusaid § 10.
- Jus ii čállo raporta, de ferte juolluduvvon ruđa máksit ruovttoluotta. Dáiddafoandda juolludusaid oazžut geat eai sádde raportta, massá vuoigatvuođa oazžut doarjaga Dáiddafoanddas dassái go ruđat lea mákson ruovttoluotta.
- Ohccit geat eai leat raportereren ovddit doarjagiid ovddas eai juolluduvvo doarjagiid ovdal go lea raportereren ovddeš doarjagiid ovddas dahje lea máksán ruovttoluotta. Dá ii guoská ohcciide geaidda lea juolluduvvon doarjja ovttasbargoprošeavttaide ja geat ohcet Ad hoc ruđa ovdal go 2-jagi raportereren áigemearri ovttasbargoprošeavttaide lea loahpahuvvon.
- Jus prošeakta ii čađahuvvo áigemeari siskkobealde, mannet ruđat ruovttoluotta Dáiddafondii.
- Jus áigu manjit čađaheami áigemeari, de ferte ohcat ovdal čađahanáigemeari. Dákkár ohcan sáddejuvvo Sámi Dáiddárráđi čállingodái guhte giedahallá dan.
- Rievdaduvvon ovttasbargoprošeavttaid ruhtageavaheapmi ferte ovddalgihtii leat dohkkehuvvon Sámi dáiddárráđi čállingottis.
- Rievdadeamit AD hoc ruđaid ektui giedahallá čállingoddi.

10. **Váidinvejolašvuohta**

- Váidináigemearri lea 3 vahku dan rájes go ohcci oazžu dieđu mearrádusa birra, gč. hálddašanlága § 29.
- Ohccit geaid ohcan hilgojuvvo, sáhttet váidit hilgunmearrádusa hálddašanlága § 2, goalmát lađđasa ja hálddašanlága kap VI vuođul.
- Ii sáhte guoddalit fágalaš árvoštallama man vuođul lávdegoddi lea dahkan mearrádusa. Váidinvuoigatvuohta lea ráddjejuvvon dasa mii guoská áššemeannudeapmái ja riektegeavaheapmái.
- Dáiddafoanda meannuda váidaga ja sáhtta rievdadit mearrádusastis. Jus dáiddafoanda doalaha mearrádusastis, de sáhtta mearrádusa váidit Sámi Dáiddárráđi stivrii.